INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

„DIN PĂCATE, FOTBALUL NOSTRU A ÎNCETAT SĂ FIE UN JOC, DEVENIND O OBSESIE"...

ȘTEFAN DOBAY este un nume legendar în istoria fotbalului românesc. El a îmbrăcat de peste 40 de ori tricoul echipei naționale și a fost un veritabil bombardier al atacului. Extremul stînga **Ștefan Dobay** a monopolizat — am putea spune — tricoul cu nr. 11 pe parcursul unui deceniu, cel al anilor '30, jucînd într-o echipă care, pentru mulți, rămîne cea mai bună a istoriei fotbalului nostru.

După ce și-a încheiat cariera pe gazonul pe care l-a părăsit cu o faimoasă poreclă, „Calul", expresie a vigoarei sale neobișnuite și a fuleului său extraordinar spre poarta adversă, **Ștefan Dobay** a fost un antrenor apreciat, ajungînd pînă la conducerea echipei naționale.

În ultimii ani, **Ștefan Dobay**, ajungînd la o vîrstă venerabilă, a abandonat activitatea de antrenor. El păstrează, însă, un contact permanent cu fotbalul, pe care-l iubește cu aceeași pasiune.

— Vă rog să ne spuneți cîteva cuvinte despre momentul actual al fotbalului nostru, atît de discutat și controversat.

— Asist, ori de cîte ori am prilejul, la meciurile de fotbal. Nu scap transmisiile televizate ale marilor meciuri internaționale și ale meciurilor noastre divizionare. Citesc deseori ceea ce se scrie despre fotbalul nostru. Zîmbesc uneori cînd aud cîte o părere... definitivă, care rezolvă în 10 secunde ceea ce se poate rezolva doar în cîțiva ani. Urmăresc cu atenție mai ales părerile foștilor mei coechipieri, în cadrul interviurilor publicate în revista „Fotbal". Îmi dau seama tot mai mult că fotbalul este reflectat cel mai bine de oamenii care și-au dăruit tinerețea acestui joc și care, datorită acestui fapt, nu înțeleg să se afle doar în treabă. După ani și ani de meditații, mi-am dat seama că principalul neajuns al fotbalului nostru este acela că — din păcate — a încetat să fie un joc, devenind o obsesie **în care sînt angajate tot soiul de interese**

— Trebuie să admitem, totuși, că jocul de fotbal își schimbă conținutul nu numai la noi. Marile cluburi din țările cu fotbal dezvoltat sînt un fel de întreprinderi industriale...

— Nu mă interesează ce se întîmplă la marile cluburi. Drumul nostru nu poate fi același. Eu sînt convins că principalul neajuns al fotbaliștilor noștri este că, angajîndu-se într-un joc care, de fapt, nu mai este joc, pierd o mulțime din calitățile omului de totdeauna. Ține să spun, din capul locului, că un fotbalist — indiferent de nivelul lui — trebuie să aibă o slujbă, pe care să o respecte, și din care va avea de cîștigat și fotbalul. De această slujbă nu trebuie să se ocupe clubul sportiv. Această slujbă trebuie să fie rodul preocupărilor exclusive ale fotbalistului. Din această concepție, pe care o consider ca fiind singura firească, va rezulta mai marea responsabiltate a fotbaliștilor. Jucătorii noștri nu mai știu să trăiască. Ei sînt dădăciți cîteva zile, în cantonament, iar apoi sînt lăsați liberi, alte cîteva zile, în care timp vin la antrenamente, iar în rest nu știu ce să facă cu timpul. Dacă tînărul fotbalist ar căpăta întreaga responsabilitate a vieții sale, ar deveni un tată de familie care nu s-ar sfii să se ducă cu cărucioul în parc, să meargă pînă la brutărie, ca să cumpere pîine, să țină locul nevestii — dacă e cazul — în ale gospodăriei, să fie, în general, un om complet, și abia după aceea fotbalist. Știu, unii dintre antrenori se vor speria citind aceste gînduri, dar eu sînt convins că o viață ordonată, cu o slujbă riguros respectată, între 7 și 14 sau între 8 și 15, va face să crească forțele sportivului și, peste toate, va schimba mentalitatea unui fotbalist

— Dumneavoastră ați fost jucător profesionist, la o echipă profesionistă, Ripensia...

— Mai întîi, o precizare. Profesioniști sută la sută în echipa noastră au fost doar doi fotbaliști : Rudy Wetzer și Schwartz. Ei primeau cîte 6 000 lei pe lună pentru faptul că jucau fotbal la Ripensia. Noi, ceilalți, eram în primul rînd funcționari sau meseriași, și în al doilea rînd fotbaliști. Iată, de pildă, Zombory a fost șef de magazie la „Hutchinson". Și lucra foarte serios. Hocksary a fost maistru de calapoade. Bindea, Ciolac, Deheleanu și eu eram funcționari la primărie. Bürger era timplar, lucra absolut în fiecare zi, și deși nu era prea plăcut să faci cosciuge, asta îi era meseria... și o făcea.

— Ați constatat o oarecare îndepărtare actuală a copiilor de fotbal ?

— Într-o oarecare măsură, da. Viața s-a schimbat, ritmul e altul. Cine mai visează astăzi să ajungă un mare fotbalist ? Dacă sîntem sinceri, ne dăm seama că și visurile s-au schimbat. Iată, de pildă, într-o seară, la televizor, am văzut un reporter canonindu-se să convingă un grup de tineri că meseria de electrician sau de strungar e uneori mai frumoasă decît una în care ai nevoie de o diplomă foarte simandicoasă. Iar tinerii... cam zîmbeau, fără să fie prea convinși. Te asigur că dacă ai face o mică anchetă în rîndul copiilor dintr-o clasă, ai ajunge la concluzia că fotbalul e un lucru la care nici nu se gîndesc. Și asta în primul rînd pentru că fotbalul presupune un efort extraordinar, paralel cu meseria, un efort în care trebuie să înfrunți nenumărate obstacole.

— Cum credeți că s-ar putea stimula dragostea pentru fotbal a copiilor și, mai ales, cum credeți că se poate rezolva **criza de timp** a copiilor ? În ceea ce mă privește, m-am gîndit la organizarea unor licee de fobtal, în centrele cu cea mai mare densitate a pasiunii pentru fotbal. Aceste licee, cu internate, ar rezolva o bună parte din criza de timp.

— Nu m-am gîndit încă. Poate că ar fi bune și internatele, deși eu cred că copiii nu se pot lipsi de educația părintească, adică de educația de bază. Din această educație se nasc resurse de voință și de dragoste mai mari decît cele pe care ți le-ar oferi timpul bine organizat. Eu rămîn la părerea că fotbalul trebuie să fie o expresie a vieții.

— Dați-mi voie să vă pun o întrebare mai delicată. Se vorbește deseori despre valoarea diferită a generațiilor noastre de fotbaliști și se amintește mereu că ultima echipă națională a obținut cele mai bune rezultate, adică singurele rezultate de nivel internațional. Care e adevărul ?

— Am auzit și eu discutîndu-se. Pentru mine totul e clar. Fotbalul de astăzi este mai bine organizat. (Cel puțin la nivelul „națională".) De aici și unele rezultate mai bune. Fotbalul de pe vremea mea avea o conducere pur amatoare. Îmi aduc aminte, în 1934, în Italia, am fost eliminați încă din primul joc, de Cehoslovacia. Diferența față de rezultatele din Mexic 1970 este aceea că sistemul competițional nu ne-a permis să jucăm un al doilea joc. În Italia, în 1934, primul tur a fost eliminatoriu. Același lucru s-ar fi întîmplat cu echipa din 1970, după jocul cu Anglia. Din fericire, formula de disputare s-a schimbat, iar echipa noastră națională a mai putut juca două meciuri. Cît privește valoarea intrinsecă, sînt convins că fotbaliștii vremii mele au fost, per total, de o valoare mai bună. Gîndește-te că pentru postul de inter stînga candidau concomitent Bodola, Schwartz și Petea Vilcov. Astăzi, antrenorii echipelor naționale se chinuiesc de vreo 7—8 ani să găsească un al doilea fundaș dreapta sau o singură extremă stîngă, și nu reușesc. Iar această situație e valabilă nu numai pentru posturile amintite.

— Cum priviți viața sportivă a fotbaliștilor ?

— Ea depinde de felul cum e organizată viața lor, în general. În condițiile organizării de astăzi a vieții fotbaliștilor noștri, aproape că ești îndemnat să intri în bar... Fotbalistul n-a fost niciodată ușă de biserică. Îmi aduc aminte, într-o zi, la București, în timp ce eram la hotel, a venit marele actor Constantin Tănase și m-a invitat pe mine și pe Bindea la restaurant, la „Luzana". Ne-am dus. Și am întîrziat, pînă pe la 12½ noaptea. Dimineața, în camera noastră de hotel a intrat președintele clubului, Lazăr, și ne-a spus, foarte calm : „Băieți, distracția vă costă cîte 10 000 de lei". N-am răspuns nimic. Trebuia să plătim, și asta a fost tot. Notează că 10 000 de lei (în banii de atunci) reprezenta cîștigul nostru, cu prime, cu tot, pe o lună. Bineînțeles că suma ne-a durut, astfel că în luna următoare am jucat ca dracii, ca să scoatem din pagubă. Și am scos. Trecînd la ziua de astăzi, sînt convins că prin organizarea normală a vieții fotbalistului drumurile la restaurante și baruri se vor împuțina pînă la normal, pentru că, orice ați spune, un fotbalist nu-i un seminarist. Iar pe seminarist, dacă îl ții închis într-o cușcă, să te ferești de el cînd scapă. Rămîn la convingerea că organizarea onestă a vieții unui fotbalist este cel mai bun mijloc de educație.

— Ce fotbaliști ați iubit mai mult ?

— Bindea a fost cel mai mare fotbalist român dinainte de război. Am auzit că Bodola ar fi declarat recent că Bindea a avut valoarea lui Garrincha. Crede-mă, nu e nici o exagerare în această afirmație. După război, pe primul loc stă Petschovschi. Atît Bindea cît și Petschovschi, ar fi putut juca foarte bine și astăzi. În sfîrșit, pentru ultimii ani, îl văd pe Dinu. Nu cunosc un jucător român care să se fi dăruit mai mult decît Dinu.

— Ce-mi puteți spune despre viitoarea echipă națională ?

— Să joci în echipa națională e un dar în plus. Acesta este și motivul pentru care unii jucători de valoare nu reușesc să joace în echipa națională. Dacă ar fi după mine, în timpul intonării imnurilor aș pune urechea în dreptul inimii fiecărui jucător. Și aș face selecția după bătăile inimii. Te rog să mă crezi, nu există un selecționer mai bun.

Ioan CHIRILA

- FOTBALISTUL TREBUIE SĂ AIBĂ O SLUJBĂ PE CARE SĂ O RESPECTE.
- FOTBALUL TREBUIE SĂ FIE O EXPRESIE A VIEȚII.
- JUCĂTORII DE PE VREMEA MEA AU FOST, PER TOTAL, MAI BUNI DECÎT CEI DE ASTĂZI.
- DRUMUL SPRE BAR ESTE DESCHIS DE O VIAȚĂ PROST ORGANIZATĂ.
- ADEVĂRATUL SELECȚIONER NUMĂRĂ BĂTĂILE INIMII.

SCRISORI PE ADRESA REDACȚIEI

ESTE — SAU NU — VINOVAT, JUCĂTORUL GHERASIM?

Am primit, săptămîna trecută, la redacție, un memoriu semnat de IOAN GHERASIM din Baia Mare. Nu comentăm în nici un fel faptele relatate. Ele sînt deosebit de grave, incompatibile cu noțiunea de cinste și sport. Departe de noi gîndul de a pune sub semnul îndoielii afirmațiile, dar vrem să aflăm și opinia conducerii asociației sportive Topitorul, precum și pe aceea a organizațiilor de partid și U.T.C. de la I.M.M.N. Baia Mare, unde — la secția Metalurgică III Ferneziu — lucrează, ca lăcătuș, din 1966, Ioan Gherasim. Despre acest memoriu am vrea de asemenea să aflăm și părerea Consiliului județean pentru educație fizică și sport Maramureș, mai ales în ceea ce-l privește pe antrenorul echipei de fotbal Topitorul. Dar, să dăm cuvîntul autorului memoriului.

„La sfîrșitul campionatului 1972/73, Silvestru Weikovski, antrenorul echipei Topitorul Baia Mare, din Divizia C, echipă la care sînt și eu legitimat, a remaniat lotul, renunțîndu-se la o serie de jucători trecuți de 26 de ani. Eu am fost reținut pentru echipa care urma să evolueze în campionatul 1973/74. Cîteva etape n-am fost folosit. Apoi am început să joc, ca extremă stînga, dar asta numai după ce ANTRENORUL ÎMI FALSIFICASE, FĂRĂ SĂ ȘTIU, LEGITIMAȚIA, făcînd din 14.VI.1947, 14.VIII.1947 ! Jucam mai mult în deplasare, acasă fiind cunoscut de multă lume. În ultima vreme însă, iar n-am mai jucat deoarece am adus la cunoștința președintelui asociației, tov. **Constantin Șulea,** unele practici ale antrenorului nostru. În 11.XI.1973 am jucat la Zalău, cu Victoria din localitate. A fost un meci cu peripeții, iar pentru mine cu un epilog dureros. Dar, iată ce s-a întîmplat.

În min. 43, arbitrul întîlnirii (din Alba Iulia), a acordat, just, penalty gazdelor. Lovitura a fost executată, mingea a lovit rădăcina barei, revenind în teren, fără să intre în poartă. Arbitrul a acordat însă gol, arătînd centrul terenului. Apărătorii echipei noastre s-au năpustit asupra lui. A fost o încăierare, conducătorul jocului fiind lovit în stomac și rupîndu-i-se ecusonul. Văzînd că se acordă gol, m-am dus și eu acolo, întrebîndu-l pe arbitrul **Marincaș** din Arad (tușier) dacă a fost sau nu gol ? Mi s-a răspuns că nu s-a acordat gol, ci s-a fluierat sfîrșitul reprizei ! Cînd spiritele s-au potolit, arbitrul de centru a arătat cartonașul roșu jucătorului **Alexandru Vaida,** de la noi, de la Topitorul. În drum spre cabine, antrenorul nostru, care se găsea după o noapte de chef, l-a rugat pe arbitru să-i dea eliminat pe juniorul **Vasile Iana.** Arbitrul n-a acceptat, dar după cîteva minute, a apărut în vestiarul nostru. M-a chemat la cabina arbitrilor și mi-a spus să mă îmbrac, deoarece... eu sînt cel eliminat ! ! Am încercat să-i explic, dar m-a dat afară. La vestiarul nostru se știa însă că adevăratul vinovat a fost fundașul **Liviu Rusu,** care și-a recunoscut vina. Antrenorul nu voia însă să piardă un fundaș !

Și așa, după zece ani de activitate, perioadă de-a lungul căreia am avut doar un singur avertisment, iată-mă pe banca acuzaților pentru un gest urît, de huligan, de care nu mă fac vinovat, și pentru care am fost suspendat șase luni. Așa ceva nu-mi puteam închipui că se poate întîmpla cuiva. Adresez — prin intermediul revistei — rugămintea mea către organele în drept de a ancheta cele relatate de mine, iar cei vinovați să-și primească pedeapsa cuvenită. Menționez că, pînă la urmă, antrenorul nostru s-a prezentat la București cu legitimația vinovatului. Numai că decizia fusese luată pe baza raportului arbitrului !... Dacă nu se va mai putea face nimic, nu-mi rămîne decît să efectuez suspendarea. Vă scriu, totuși, cu speranța că se vor lua măsurile necesare, că asemenea oameni certați cu cinstea, adevărul, dreptatea vor fi înlăturați pentru totdeauna din sport, unde nu au ce căuta".

N.R. Aveți cuvîntul stimați tovarăși de la Baia Mare. Este sau nu vinovat jucătorul Gherasim ?